

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 05, 2017

Nummer 5, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:259](#) 26-01-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:84](#) 18-01-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:137](#) 11-01-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:9332](#) 22-11-2016

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:590](#) 23-01-2017

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:GHARL:2016:9007](#) 02-11-2016

RECHTSPRAAK

Uitleg huwelijkse voorwaarden: geen gemeenschap, behoudens van inboedel. Verrekening van de waardevermeerdering van de vermogens: eindvermogen verminderd met stamvermogen en met hetgeen krachtens erfrecht of schenking is verkregen. Melk- en bietenquotum rekenen tot stamvermogen?

Partijen zijn in 2007 gehuwd onder huwelijkse voorwaarden, inhoudende dat er geen gemeenschap van goederen tussen partijen zal bestaan, behoudens een gemeenschap van inboedel. Verder zijn zij een 'beperkte verrekening bij (echt)scheiding' overeengekomen. Deze houdt in dat het vermogensverschil dat tijdens huwelijk is ontstaan, voor zover positief, wordt verrekend. Daartoe wordt het stamvermogen bij aanvang van het huwelijk (aangebrachte goederen van een echtgenoot, voortvloeiend uit de staat van aanbrengsten verminderd met de schulden) vermeerderd met de erfrechtelijke verkrijgingen en giften die zijn verminderd met de daarop drukkende schulden) afgetrokken van het eindvermogen. Van de zijde van de man is ingebracht zijn aandeel in de maatschap met zijn ouders. Een maatschapsbalans behoort bij de staat van aanbrengsten. Daarin zijn productierechten vermeld.

Het melk- en bietenquotum is niet als zodanig op de maatschapsbalans vermeld. Naar het oordeel van de man moet dit echter wel tot het stamvermogen gerekend worden. Naar het oordeel van de vrouw niet.

Het hof oordeelt als volgt. De betekenis van de (omstreden) bepalingen in de tussen partijen gesloten huwelijkse voorwaarden moet worden vastgesteld aan de hand van hetgeen partijen over en weer hebben verklaard en uit elkaars verklaringen en gedragingen overeenkomstig de zin die zij daaraan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mochten toekennen, hebben afgeleid en van hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Uit een en ander volgt dat redelijkheid en billijkheid hierbij een rol spelen (vgl. HR 12 januari 2001, *NJ* 2001/199). Hierbij gaat het ook, maar niet uitsluitend, om de formuleringen die partijen hebben gebezigd. Bij de uitleg van huwelijkse voorwaarden komt mede gewicht toe aan hetgeen de notaris in het kader van zijn voorlichting aan partijen heeft meegedeeld omtrent de inhoud en strekking van de bepalingen in de huwelijkse voorwaarden, en aan de

betekenis die veelvoorkomende bepalingen daarin volgens notarieel gebruik normaal gesproken hebben. Van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen.

Vast staat dat aan de akte huwelijkse voorwaarden de maatschapsbalans is gehecht die later is gebruikt bij de overname door de man van het bedrijf van zijn ouders. Vast staat ook dat daarin de productierechten zijn vermeld. Dit brengt naar het oordeel van het hof met zich dat partijen er redelijkerwijze van uit dienden te gaan dat het melk- (en bieten)quotum als productierechten bij de bepaling van het stamvermogen van de man in aanmerking dienen te worden genomen. Deze uitleg vindt ook steun in de huwelijkse voorwaarden, waarin artikel 13 voorop is gesteld dat de echtgenoten verplicht zijn om de vermeerdering van beider vermogens die heeft plaatsgevonden tijdens het huwelijk te delen. Het hof bepaalt vervolgens de waarde van het melk- (en bieten)quotum op hetgeen in de maatschapsbalans gevoegd bij de staat van aanbrengsten was opgenomen. Het hof bepaalt vervolgens de eindvermogens en berekent wat de man aan de vrouw dient te betalen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:259

Zaaknummer: 200.182.856_01

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Man is werkloos geworden. Niet voor herstel vatbaar, niet verwijtbaar inkomensverlies. Man heeft ontslagvergoeding ontvangen die hij wil aanwenden voor het opzetten van een eigen onderneming. Rechtbank oordeelt dat hij ontslagvergoeding mede voor alimentatie moet aanwenden. Startkapitaal voor onderneming moet hij uit zijn vermogen betalen (waarin geen inzicht bestaat).

Een bank heeft de arbeidsovereenkomst met de man beëindigd wegens verschil van inzicht over het te voeren beleid. Hij heeft bij ontslag en bruto-ontslagvergoeding van € 350.000 (netto € 168.000) ontvangen. De man heeft een WW-uitkering. Hij verzoekt nihilstelling van de partneralimentatie, omdat hij de ontslagvergoeding wil aanwenden onder andere als startkapitaal voor een op te zetten onderneming. De man is 54 jaar en in zijn sector is het moeilijk om op een andere manier aan de slag te komen.

De rechtbank berekent eerst opnieuw de behoefte van de vrouw. Nu deze hogere eigen inkomsten uit arbeid heeft, is de aanvullende behoefte lager en de maximaal te betalen alimentatie daarom ook.

Anders dan de man is de rechtbank van oordeel dat de door hem ontvangen ontslagvergoeding dient te worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van zijn inkomen vanaf 1 september 2016 als aanvulling op zijn WW-uitkering. Dat de man de ontslagvergoeding voor een groot deel wenst aan te wenden als startkapitaal voor de onderneming, het opvangen van de exploitatiekosten van de eerste jaren, ter voorziening in het inkomen gedurende de eerste jaren, voor pensioenvoorziening en voor reservering vervangingsinvesteringen, zoals door hem aangevoerd, maakt dit voordeel niet anders. De ontslagvergoeding is bedoeld als aanvulling op de WW-uitkering, dan wel een lager inkomen. Van de man mag verwacht worden dat hij de ontslagvergoeding aanwendt voor de suppletie van zijn inkomen opdat hij aan zijn alimentatieverplichting kan blijven voldoen. Dit geldt te meer nu de vrouw heeft gesteld dat de man nog over een aanzienlijk vermogen beschikt. Nu de man geen financiële stukken heeft overgelegd waaruit blijkt of de man al dan niet beschikt over (inkomsten uit)

vermogen, is de rechtbank niet in staat dit te beoordelen. Dit dient voor rekening en risico van de man te komen. Het moet er derhalve voor worden gehouden dat de man in staat is zijn onderneming te financieren met het door hem opgebouwde vermogen. De rechtbank acht man dan ook in staat zijn alimentatieverplichting na te komen, rekening houdend met de hoogte van de ontslagvergoeding. De rechtbank rekent vervolgens uit dat naar haar oordeel de man nog altijd voldoende draagkracht heeft om een partnerbijdrage ter hoogte van de aanvullende behoefte van de vrouw te betalen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 23-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:590

Zaaknummer: C/03/223583 / FA RK 16-2610

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap. Aandelen stamrecht-bv in zoverre verknocht dat zij worden toegedeeld aan de degene aan wie het stamrecht toekomt tegen verrekening van de waarde. Aanspraken uit het stamrecht van na de ontbinding van de gemeenschap vallen niet in de gemeenschap.

De vrouw is in 2012 bij een reorganisatie ontslagen. Zij heeft een beëindigingsvergoeding ontvangen in de vorm van een aanspraak op periodieke uitkeringen bij pensioen. De ontslagvergoeding is ondergebracht in een stamrecht-bv. De man en de vrouw verschillen van mening over de aan de aandelen toe te kennen waarde en over het al dan niet verknocht zijn van de aanspraken jegens de stamrecht bv.

Het hof overweegt als volgt. Of sprake is van verknochtheid is afhankelijk van de aard van het goed naar maatschappelijke normen bezien. Bij de beantwoording van de vraag of de uit de stamrechtverzekering voortvloeiende aanspraken in de huwelijksgemeenschap vallen, moet onderscheid worden gemaakt tussen de aanspraken die zien op de periode voor en de aanspraken die zien op de periode na de ontbinding van de gemeenschap. Deze laatste vallen, nu zijn strekken tot vervanging van inkomen dat de echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking na ontbinding zou hebben genoten, evenmin in de gemeenschap zoals de uit een bestaande arbeidsverhouding voortvloeiende aanspraak op voor nog te verrichten arbeid te ontvangen loon. Hoewel de aanwending van een ontslagvergoeding voor de verwerving van het stamrecht jegens een door de werknemer zelf opgerichte en beheerste bv in die zin verschilt van de aankoop van een stamrecht bij een verzekeringsmaatschappij, dat de betrokken echtgenoot in het eerste geval binnen de grenzen van de daarvoor geldende fiscale voorwaarden zelf het tijdstip en de hoogte van de periodieke uitkeringen kan bepalen, bestaat er geen aanleiding in dat geval anders te oordelen. In beide gevallen strekt de uitspraak op periodieke uitkeringen tot vervanging van inkomen dat de betrokken echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten. Derhalve dient ook bij de beantwoording van de vraag of een aanspraak jegens een stamrecht-bv in de huwelijksgemeenschap valt, te worden onderzocht in hoeverre die aanspraak ziet op de periode voor, respectievelijk na de ontbinding van de gemeenschap. Nu het gaat om de

strekking van de aanspraak, is het niet van belang in hoeverre de gerechtigde deze daadwerkelijk heeft verzilverd.

Naar maatschappelijke normen bezien behoren de uitkeringen uit hoofde van een stamrecht die plaatshebben na de ontbinding van het huwelijk aangemerkt worden als verknocht nu deze in de plaats gekomen zijn van gedeelde inkomsten. Het stamrecht dat betrekking heeft op de periode tot aan de datum van de ontbinding van gemeenschap valt in de gemeenschap. Daarom doet niet af of de vrouw de aanspraak ook daadwerkelijk heeft verzilverd.

De aandelen in de stamrecht-bv zijn naar maatschappelijke normen bezien niet zodanig verknocht aan de vrouw, dat zij niet in de huwelijksgemeenschap zouden vallen. De verknochtheid heeft wel tot gevolg dat een vrouw recht heeft op toetreding van de aandelen tegen verrekening van de waarde daarvan. Het hof bepaalt vervolgens de waarde van de aandelen, welk bedrag in de verdeling wordt betrokken.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 18-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:84

Zaaknummer: 200.173.303

Rechters: A.H.N. Stollenwerck, A.N. Labohm en H. Mollema-de Jong

Advocaten: K.Y. van Oosten en J. van der Stel

RECHTSPRAAK

Bijstandsverhaal. Heeft de man tijdig hoger beroep ingesteld? Artikel 358 Rv is van toepassing en niet artikel 806 Rv. Man stelt op 5 april 2016 op de hoogte te zijn gekomen van de beschikking van 7 september 2012. Wanneer is de man op de hoogte gekomen van de inhoud van de beschikking?

De beschikking waarvan beroep is gegeven op 7 september 2012, terwijl het beroepschrift van de man is ingediend op 16 juni 2016. De man is niet in de procedure in eerste aanleg verschenen. Hij stelt dat hij eerst bij brief van de gemeente van 5 april 2016, waarbij als bijlage de bestreden beschikking was bijgevoegd, kennis kreeg van het bestaan van de bestreden beschikking. Eerst vanaf 5 april 2016 is volgens de man de termijn van het hoger beroep aangevangen en hij meent dan ook dat het hoger beroep op grond van artikel 358 lid 2 Rv tijdig is ingesteld. De gemeente stelt dat de man al in oktober 2013 geacht wordt op de hoogte te zijn geweest van het bijstandsverhaal c.q. de bestreden beschikking, zodat de man op grond van het bepaalde in artikel 806 Rv niet-ontvankelijk dient te worden verklaard.

Het hof overweegt dat anders dan de gemeente stelt niet artikel 806 Rv van toepassing is voor wat betreft de appèltermijn, maar artikel 358 Rv. Het betreft hier een zaak van bijstandsverhaal en daarmee niet een van personen- en familierecht. Dat daarbij de regelingen zoals die gelden voor zaken van levensonderhoud, grondslag vormen voor de inhoudelijke beoordeling van de zaak, maakt dit niet anders. Het hof overweegt voorts dat vaststaat dat de man in eerste aanleg niet in de procedure is verschenen. Aldus valt hij onder de in artikel 358 Rv vermelde ‘andere belanghebbenden’, die in hoger beroep moeten komen binnen drie maanden na de betekening daarvan of nadat de beschikking hun op andere wijze bekend is geworden. Door de gemeente is niet gesteld, noch is gebleken dat de bestreden beschikking de man door middel van betekening bekend is geworden. Het hof gaat daarbij voorbij aan de stellingen van de gemeente ten aanzien van de vóór de procedure met de man gevoerde correspondentie, aangezien met al deze correspondentie, zo de man deze al zou hebben ontvangen, niet is aangetoond dat de man daarmee bekend is geworden met (de inhoud van de) bestreden beschikking. Het hof moet er bij gebreke van andere gegevens dan ook van uitgaan dat de bestreden beschikking de man eerst op 5 april 2016 bekend is geworden, zodat op die datum

de appèltermijn is gaan lopen. Nu de man zijn beroepschrift op 16 juni 2016 heeft ingediend, derhalve binnen de geldende appèltermijn, is hij ontvankelijk in zijn hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:137

Zaaknummer: 200.193.354/01

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Toepassing aanvaardbaarheidstoets. Aanzienlijke inkomensterugval. Man kan zelfs geen € 50 per maand kinderalimentatie betalen, omdat hij zakt beneden negentig procent van het bijstandsniveau en omdat hij ook nog een aanzienlijk achterstand in betalingen heeft, waarop hij tracht in te lopen.

Tussen partijen is in hoger beroep in het kader van kinderalimentatie de draagkracht van de man in geschil. Het hof overweegt dat het netto besteedbaar inkomen van de man met ingang van 20 maart 2016 aanzienlijk is achteruitgegaan en ruim onder de € 1.300 per maand ligt, bij welk inkomen een minimale draagkracht wordt aangenomen. Het hof stelt de draagkracht van de man onder deze omstandigheden op € 50 per maand met ingang van 20 maart 2016.

De man stelt dat hij bij een bijdrage van € 50 per maand met ingang van 20 maart 2016 met zijn inkomen niet meer in zijn noodzakelijke kosten van levensonderhoud kan voorzien, omdat hij van zijn inkomen, na vermindering van de lasten, minder dan negentig procent van de voor hem geldende bijstandsnorm overhoudt. Het hof volgt de man in zijn stellingen, zodat zijn beroep op de aanvaardbaarheidstoets slaagt. Niet alleen is gebleken dat de man met ingang van 20 maart 2016 een aanzienlijke inkomensval heeft gemaakt, ook heeft de man ter mondelinge behandeling onweersproken verklaard dat zijn achterstand in de alimentatie in ieder geval € 25.000 bedraagt, waarop hij naar vermogen met € 100 per maand aflost. Onder deze omstandigheden is het hof van oordeel dat het vaststellen van een kinderalimentatie van € 25 per kind per maand met ingang van 20 maart 2016 tot een onaanvaardbaar resultaat leidt. Het hof stelt daarom de kinderalimentatie met ingang van die datum op nihil.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-11-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:9332

Zaaknummer: 200.180.561

RECHTSPRAAK

Verlenging machtiging uithuisplaatsing. Hoger beroep tegen overweging dat het perspectief van het kind bij het pleeggezin ligt, maar niet tegen het dictum. Hof verklaart de moeder niet-ontvankelijk in het hoger beroep.

Het hoger beroep van de moeder is niet gericht tegen het dictum van de bestreden beschikking (dat, kort gezegd, luidt: ‘verlengt de machtiging tot uithuisplaatsing’), maar tegen de overweging in die bestreden beschikking die tot de verlenging van de uithuisplaatsing heeft geleid, dat het toekomstperspectief van het kind in het pleeggezin ligt. Het hof beoordeelt of bij deze stand van zaken de moeder ontvankelijk is in het door haar ingestelde hoger beroep.

Het hof overweegt dat, behoudens het hier niet aan de orde zijnde geval van hoger beroep tegen tussenuitspraken, het rechtsmiddel van hoger beroep erop is gericht een in het dictum van de bestreden uitspraak vervatte eindbeslissing van de rechtbank geheel of gedeeltelijk te doen wijzigen.

De moeder is het echter eens met de in het dictum van de bestreden beschikking vervatte eindbeslissing tot verlenging van de machtiging tot uithuisplaatsing van het kind. Het appel richt zich (slechts) tegen de overweging van de rechtbank dat het toekomstperspectief van het kind in het pleeggezin en niet bij de moeder ligt. Deze overweging kan niet worden aangemerkt als een beslissing waartegen volgens artikel 358 lid 1 Rv het rechtsmiddel van hoger beroep openstaat. Dit leidt tot het oordeel dat de moeder in het door haar ingestelde hoger beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 02-11-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:9007

Zaaknummer: 200.195.550